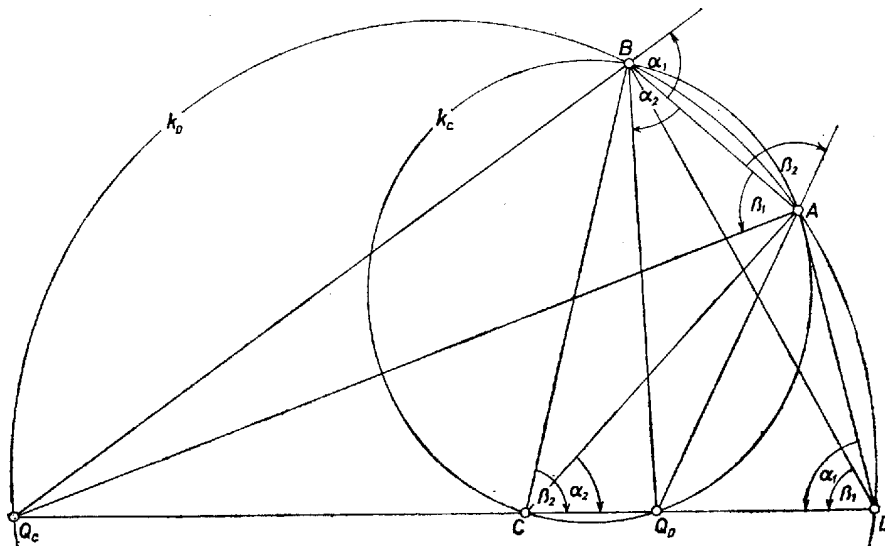

Feladatunk visszavezethető a Gy. 1419. gyakorlatban bebizonyított állításra ¹, a P pont szerepét előbb D -nek, majd C -nek adva, hiszen most ebben a két pontban mértük meg az ábra bizonyos szakaszainak látószögét.

Az 1419. gyakorlatbeli pontok, szögek és vonalak ottani szerepének itteni átvételét, megfelelőjét a következő táblázat tartalmazza, előbb az $a)$, $b)$ lépéspárra, majd a $c)$, $d)$ lépéspárra.

1419.-ben:	$A' B' C' P'$	$\alpha = \angle A'P'C'$	$\beta = \angle B'P'C'$	Q'	$A'B'Q' = k'$	$Q'C'P'$ egyenes
$a)$ és $b)$:	$A B C D$	$\angle ADC$	$\angle BDC$	Q_C	$ABQ_C = k_D$	Q_CCD
$c)$ és $d)$:	$A B D C$	$\angle ACD$	$\angle BCD$	Q_D	$ABQ_D = k_C$	Q_DDC

Az utolsó oszlop eredményét Gy. 1419-ben így kaptuk: a $Q'P'$ egyenes átmegy C' -n, és most így használjuk fel: $P'C'$ átmegy Q' -n. Így a megfeleltetés szerint az itteni CD egyenes átmegy Q_C, Q_D mindegyikén, és fordítva: Q_CQ_D egyenes átmegy C -n is, D -n is. Másképpen: Q_CQ_D alkalmas C és D meghatározására.

Másrészt az 1419-beli P' -n átmegy k' tehát mostani feladatunkban D -n át-megy k_D , C -n átmegy k_C , azaz k_D kimetszi D -t, k_C pedig C -t a Q_CQ_D egyenesből. Ezzel a bizonyítást befejeztük.

Mivel az 1419. gyakorlat szerint az eljárás a betűzéstől, a pontok kölcsönös helyzetétől függetlenül érvényes, azért ugyanez áll a kérdés végén említett esetre is. A feltétel csak az, hogy a 4 pont – esetünkben a két adott és a két megszerkesztendő pont – ne legyen rajta egy körön. Ezt az F. 1814-ben biztosította, hogy AB -nek C -ből és D -ből vett látószöge különböző.

Megjegyzés. Az 1419. gyakorlat megjegyzésében kimondott elnevezésre támaszkodva, ezt az eljárást *kettős Colin-szerkesztésnek* nevezik.

¹A megoldást lásd ezen számunkban, 209. old.